

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ДК N 057096.

2.07.20

ГОНЧАРЕНКО ГАННА ЮРІВНА

УДК 618.14-007.215-053.87-076/078

МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АДЕНОМІОЗУ В ПОСТМЕНОПАУЗІ

14.03.02 – патологічна анатомія

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня

кандидата медичних наук

Харків – 2019

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Одеському національному медичному університеті.

Науковий керівник: доктор медичних наук, професор,
Ситнікова Варвара Олександрівна,
Одеський національний медичний університет МОЗ України,
професор кафедри нормальної та
патологічної клінічної анатомії з секційним курсом.

Офіційні опоненти:

- доктор медичних наук, професор **Яковцова Ірина Іванівна,**
Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України,
завідувач кафедри патологічної анатомії;
- доктор медичних наук, професор **Давиденко Ігор Святославович,**
ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет» МОЗ України,
завідувач кафедри патологічної анатомії.

Захист відбудеться «29» листопада 2019 р. об 11⁰⁰ годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 64.600.03 при Харківському національному медичному університеті за адресою: 61022, м. Харків, пр. Науки, 4.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Харківського національного медичного університету за адресою: 61022, м. Харків, пр. Науки, 4.

Автореферат розісланий «28» жовтня 2019 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради,
кандидат медичних наук, доцент

О.М. Плітень

1
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Обґрунтування вибору теми дослідження. У світі на ендометріоз страждає близько 176 млн жінок репродуктивного віку (Gemmell L. C. et al., 2017). Найчастіша форма ендометріозу – аденоміоз (АМ), який становить 70–90 % усіх випадків ендометріозу (Афиногорова Е. А., Черствый Е. Д., 2016). Переважно хворіють жінки репродуктивного віку. Однак захворювання не оминуло жінок у постменопаузі, поширеність серед яких сягає 3,2 % (Акопян Р. А., Печеникова В. А., 2014).

Аденоміоз має медико-соціальний характер, завдаючи шкоди фізичному і психічному здоров'ю жінки (Tingthanatikul Y. et al., 2018). Висока частота АМ вказує на необхідність дослідження деяких аспектів цієї проблеми: пізня діагностика, недостатня ефективність гормональної терапії і, як наслідок, вимушеність застосування хірургічних методів, відсутність необхідної профілактики, наявність рецидивів (Адамян Л. В., 2015). Для вирішення питань, пов'язаних з даною патологією, доцільно дослідити особливості патогенезу захворювання як ключового моменту становлення патологічного процесу. Провідну роль у розвитку АМ відіграють гормональні та імунологічні порушення (Rizner T. L., 2016; Tetikkurt S. et al., 2018).

Визначення імуногістохімічних (ІГХ) показників експресії рецепторів су- та ектопічного ендометріїв надає можливість зрозуміти механізми виникнення і прогресування АМ. Не існує єдиного погляду на прояв активності рецепторного апарату ектопічних вогнищ, проте думки авторів збігаються в одному: стромальний та епітеліальний компоненти еутопічного ендометрія за наявності ендометріозу відрізняються від таких у здорових жінок за будовою, рівнем активності процесів проліферації, інвазії, апоптозу, неоангіогенезу, функціонуванням протеолітичної системи (Афиногорова Е. А., Черствый Е. Д., 2016; Leyendecker G. et al., 2015).

Перспективний напрям у вивченні етіології й патогенезу АМ – дослідження молекулярно-біологічних особливостей еу- й ектопічного ендометрія: експресії рецепторів естрогенів і прогестерону, маркерів проліферації, апоптозу, адгезії, ангіогенезу, клітинної інвазії (Шкляр А. А., 2015).

Встановлення окремих ланок патогенезу АМ, як ізольованої форми, так і за наявності супутньої патології статевих системи, у жінок постклімактеричного періоду дозволить сформулювати групи ризику АМ жінок репродуктивного віку. У жінок з АМ в постменопаузі високий ризик супутньої патології ендометрія. Дослідження цих жінок може надати теоретичного підґрунтя для прогнозування розвитку АМ і ризику супутньої патології жіночої статевих системи, формування превентивних заходів у групах ризику і розуміння патогенезу внутрішнього ендометріозу у жінок репродуктивного віку.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація є фрагментом науково-дослідної роботи (НДР) кафедри патологічної анатомії з секційним курсом Одеського національного медичного університету МОЗ України (ОНМедУ) «Оптимізація патоморфологічних досліджень з метою удосконалення діагностики, профілактики, лікування та реабілітації жінок з екстрагенітальною та